

Omvårdnad vid komplexa situationer I

Nursing in Complex Situations I
15 hp

Programkurs

8SJG52

Gäller från: 2026 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå	Omvårdnadsvetenskap	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2025-12-09	Grundnivå	G2F
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Medicinska området, Vårdområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
	Medicin	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2026		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för hälsa, medicin och vård		

Särskild information

Kursen är den femte kursen i sjuksköterskeprogrammet och ingår i termin fem. I kursen ingår verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som kan vara förlagd till annan ort än studieorten vilket kan innebära resekostnader för studenten.

Kursen ges för

- Sjuksköterskeprogrammet

Förkunskapskrav

- Godkänd kurs Omvårdnad vid ohälsa I, 30 hp (termin 3)
- Godkänt betyg i basgruppsarbete, godkänd examination i läkemedelsberäkning samt godkänd verksamhetsförlagd utbildning från kursen Omvårdnad vid ohälsa II, 30 hp (termin 4)
- Dessutom krävs att förkunskapskraven till föregående kurser är uppfyllda enligt utbildningsplanen.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- sammanställa samband mellan etiologi, patofysiologi, symptom, medicinsk diagnos, omvårdnadsdiagnostik och -åtgärder samt behandling vid komplexa tillstånd,
- motivera relevanta omvårdnadsbegrepp i möten med individer och grupper i komplexa situationer,
- klargöra hälsa och hälsofrämjande åtgärder på individ-, grupp och samhällsnivå, även beaktat våld i nära relationer och hållbar utveckling,
- argumentera för sjuksköterskans ansvar för omvårdnad och roll i vårdteamet,
- relatera teorier om ledarskap till hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens organisation.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Motivera preventiva och hälsofrämjande insatser vid komplexa situationer,
- motivera pedagogiska strategier i komplexa omvårdnadssituationer,
- tillämpa säker läkemedelshantering särskilt vid polyfarmaci,
- motivera god och säker vård utifrån individens resurser och behov,
- motivera planering, ledning och samordning av omvårdnadsarbete,
- värdera e-hälsa ur individ- och samhällsperspektiv beaktat hållbar utveckling,
- motivera kunskap på ett kritiskt och undersökande sätt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- utforma och förädla eget professionellt förhållningssätt med avseende på sjuksköterskans kärnkompetenser, självreflektion och jämlikhet.
- klargöra förutsättningar för och resultat av vårdande samtal med beaktande av integritet och autonomi,
- värdera den egna förmågan till vårdande samtal och att skapa en vårdande relation till individ och närstående så att integritet och autonomi bevaras.

Kursinnehåll

I kursen ingår följande ämnesområden: Medicinsk vetenskap 8,5 hp och Omvårdnadsvetenskap 6,5 hp vilka studeras integrerat.

Sjuksköterskans profession

- omvårdnadsprocessen, omvårdnadsåtgärder och utvärdering av omvårdnad
- generell och specifik omvårdnad

- omvårdnad med beaktande av individers och närståendes upplevelser,
- jämlikhet, våld i nära relation på individ, -grupp och samhällsnivå
- teoretiska grunder för ledarskap och organisation
- lagar och författningar som reglerar olika vårdformer
- vårdplanering och aktuella kvalitetsregister inom vården
- informatik och e-hälsa

Omvårdnadens vetenskapliga grund

- teorier, begrepp och modeller i omvårdnad
- sjuksköterskans kärnkompetenser
- hälsans bestämningsfaktorer nationellt,
- hälsofrämjande och preventivt omvårdnadsarbete

Etik inom omvårdnad

- etiskt förhållningssätt till individer och närstående och andra yrkesgrupper i vårdteamet
- mänskliga rättigheter och jämlik vård

Säker vård

- lagar och författningar
- metoder för medicintekniska färdigheter
- patientsäkerhet
- läkemedelsberäkning och läkemedelshantering
- rapportering av biverkningar och avvikelser
- läkemedelsinteraktioner, biverkningar vid polyfarmaci

Medicinsk vetenskap

Etiologi, patofysiologi, symptom, evidensbaserad vård och behandling, inklusive farmakologi samt kliniska undersökningar, vid komplexa situationer som:

- demenssjukdomar och konfusion
- cerebrovasculära sjukdomar
- psykisk hälsa, psykiskt välbefinnande, psykisk ohälsa, psykiska besvär och psykiatriska tillstånd

Lärprocesser inom hälso- och sjukvård

- kommunikations- och samtalsmetodik inklusive konflikthantering.

Vetenskapligt förhållningssätt

- Evidensbaserat förhållningssätt i omvårdnadsarbete.

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna.

Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Medicinska fakultetens utbildningar samverkar under utbildningstiden i återkommande interprofessionella moment. Interprofessionellt lärande innebär att studenter från flera professioner lär med, om och av varandra. Denna arbetsform stimulerar och stödjer studentens utveckling av professionell kompetens, samt förbereder studenten för interprofessionellt lagarbete och samverkan i den kommande yrkesutövningen.

Arbetsformer i denna kurs är basgrupp, färdighetsträning, föreläsning, seminarium, studiegrupp samt verksamhetsförlagd utbildning.

Examination

Kursen examineras med individuell muntlig tentamen, samt muntlig och skriftlig examination med individuell bedömning och individuell klinisk examination.

Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. Formativ bedömning

sker kontinuerligt inom de obligatoriska momenten. Dessa är basgruppsarbete, färdighetsträning, seminarium, studiegrupp och verksamhetsförlagd utbildning.

Resurskrävande examinationer är begränsade till fem gånger. Resurskrävande examination i denna kurs är basgrupp.

Vid underkänt betyg på verksamhetsförlagd utbildning får student göra detta moment ytterligare endast en gång.

Övriga examinationsformer, t ex sals skrivning, får genomföras ett obegränsat antal gånger, av de studenter som inte uppnått godkänt resultat.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Detta gäller även bedömning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Tidpunkt bestäms i varje enskilt fall men kan ske endast när lärare, handledare och VFU-plats finns att tillgå.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avbrytande av VFU

En student kan komma att få avbryta den verksamhetsförlagda utbildningen i förtid och bli underkänd om det finns en påtaglig risk för att studenten på grund av grov oskicklighet riskerar att skada en person i verksamheten, t.ex. elev, patient eller motsvarande. Studenten får inte delta i den verksamhetsförlagda utbildningen på nytt innan examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att inte riskera att skada en annan person. En student har rätt till maximalt två sådana kontrolltillfällen.

Under förutsättning att det finns tillräckligt underlag för bedömning av studentens prestationer under verksamhetsförlagd utbildning i relation till

kursens mål får betyg sättas även om studenten har varit delvis frånvarande från den verksamhetsförlagda utbildningen eller avbrutit den i förtid.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för Sjuksköterskeprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.